

Kommunfullmäktiges presidium
Missiv till kommunfullmäktige

Datum:
2025-04-24

Diarienummer:
KSN-2025-01257

Handläggare:
Sara-Carin Öhman

Revisionsberättelser avseende Uppsala kommuns verksamhet under 2024 och fråga om ansvarsfrihet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** bevilja kommunstyrelsen samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
2. **att** bevilja arbetsmarknadsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
3. **att** bevilja gatu- och samhällsmiljönämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
4. **att** bevilja idrotts- och fritidsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
5. **att** bevilja kulturnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
6. **att** bevilja miljö- och hälsoskyddsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
7. **att** bevilja namngivningsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
8. **att** bevilja omsorgsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
9. **att** bevilja plan- och byggnadsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
10. **att** bevilja räddningsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
11. **att** bevilja socialnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
12. **att** bevilja utbildningsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,

13. **att** bevilja valnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
14. **att** bevilja överförmyndarnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
15. **att** uppdra åt äldrenämnden att till fullmäktige återrapportera både konkret implementering och uppföljning av de åtgärder som hittills presenterats av nämnd och förvaltning, samt av de rekommendationer som revisionen gjort. Det ska också presenteras hur arbetet ska fortskrida framåt för att säkerställa en god styrning och intern kontroll av verksamheten samt god måluppfyllelse. Återrapportering ska ske till fullmäktige senast vid sammanträdet i september.
16. **att** uppdra åt äldrenämnden att se över nämndens arbetsgång rörande individärenden samt den övergripande nämndstrukturen, och vid behov lägga fram förslag på förändringar för att säkra en god hantering av individärenden och välfungerande informationsvägar till nämnden.,
17. **att** uppdra åt kommunstyrelsen och äldrenämnden att initiera ett arbete rörande förvaltningskulturen för att säkerställa god och effektiv informationsöverföring både till politiken och inom förvaltningen, samt motverka uppkomst av tystnadskultur. Återrapportering ska ske till fullmäktige vid sammanträdet i november.

Ärendet

Kommunrevisionen har till kommunfullmäktige överlämnat Revisionsberättelse för år 2024 innehållande revisorernas redogörelse för år 2024, granskning av bokslut och årsredovisning 2024, yttrande från auktoriserad revisor samt genomförda granskningsrapporter och revisionsberättelser från hel- och delägda kommunala bolag 2024.

Kommunfullmäktige har att ta ställning till frågan om ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Kommunfullmäktiges presidiums förslag motiveras under föredragningen i ärendet.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunfullmäktiges presidium.

I fråga om ansvarsfrihet för äldrenämnden har kommunfullmäktiges presidium infordrat förklaring från berörd nämnd.

Föredragning

I revisionsberättelsen för år 2024 från Kommunrevisionen avstyrks ansvarsfrihet för äldrenämnden. Utifrån detta kontaktade fullmäktiges presidium i enlighet med Kommunallagen omgående berörd nämnd och infordrade en förklaring. Ett sådant yttrande har inkommit skriftligt från nämnden och bifogas som ett kompletterande beslutsunderlag till fullmäktige.

Presidiet instämmer i Kommunrevisionens bedömning om brister i styrning och intern kontroll av verksamheten i äldrenämnden samt om bristande måluppfyllelse. De brister som framkommit är allvarliga, de har lett till direkt skada för äldre och därtill har de skadat förtroendet för verksamheten och kommunen. Presidiet instämmer också i

revisionens bedömning om att ansvaret för detta är gemensamt för hela äldrenämnden.

För fullmäktige finns möjlighet att väga in ett bredare underlag än revisionen. Exempelvis kan det vara ovan nämnda yttrande från nämnden, löpande återrapportering från nämnden, andra rapporter och analyser, berednings- och beslutsprocessen inom det politiska systemet eller resultatet av den interna kontrollen i verksamheten.

Till detta kommer det faktum att nämndens samtliga ledamöter och ersättare aviserat att de avser att avgå sina uppdrag i nämnden till följd av revisionens kritik. Något som visar att de insett allvaret i de brister som uppkommit och nämndens ansvar för detta. Därtill finns möjlighet för fullmäktige att fatta ytterligare beslut utöver ansvarsfrihetsfrågan för att styra vid behov.

Det är relevant att beröra hur nämnden agerat på de brister som revisionen påvisat. Här har nämnden i ett svar på den externa granskning som revisionen genomfört i stort instämt i de brister som påvisats. Nämnden har också beskrivit att de avser genomföra de rekommendationer som den externa granskningen föreslår. Att dessa åtgärder blir genomförda och följs upp är av stor vikt för verksamheten. Här anser presidiet att detta arbete bör återrapporteras inte bara till nämnd utan också till fullmäktige och föreslår ett uppdrag om detta.

Revisionens granskning lyfter också att det finns risk att de brister som identifierats är en konsekvens av bristfällig ledning och styrning som funnits i aktuell verksamhet under en längre tid, det vill säga också före berört verksamhetsår där ansvaret prövas. Bland annat lyfter revisionen det stora antalet brukare och medarbetare per chef under åren före 2024. I nämndens yttrande lyfts också att nämnden 2023 påbörjat ett arbete för att möta dessa brister. Presidiet konstaterar dock att det inte räckt. Därtill ser presidiet att det utifrån granskningen finns behov att se över strukturer som försvårat för politiken att få kännedom om brister tillräckligt snabbt, och att spårbarheten av nämndens styrning och kontroll är för låg. Utifrån detta föreslås ytterligare två uppdrag.

Fråga om ansvarsfrihet för äldrenämnden lämnas till fullmäktige för beslut utifrån revisionens förslag till beslut och ovanstående föredragning i ärendet. Vad avser övriga nämnder och organ instämmer kommunfullmäktiges presidium i revisionens yrkande att ansvarsfrihet ska beviljas.

Beslutsunderlag

- Kommunfullmäktiges presidiums förslag daterat 24 april 2025
- Bilaga 1. Revisionsberättelse 2024
- Bilaga 1.1. Revisorernas redogörelse för verksamhetsåret 2024
- Bilaga 1.2. Sakkunnigas rapport - Granskning av bokslut och årsredovisning 2024 (inklusive god ekonomisk hushållning)
- Bilaga 1.2a. Yttrande från auktoriserad revisor över granskning av bokslut och årsredovisning år 2024
- Bilaga 1.3. Granskningsrapporter från hel- och delägda kommunala företag 2024
- Bilaga 1.4. Revisionsberättelser från hel- och delägda kommunala företag 2024
- Bilaga 1.5. Förteckning över sakkunnigas rapporter 2024 som succesivt överlämnats till kommunfullmäktige

- Bilaga 2, Äldrenämndens yttrande till kommunfullmäktige gällande frågan om ansvarsfrihet för äldrenämnden för 2024

Kommunfullmäktiges presidium

Klas-Herman Lundgren (S)
Kommunfullmäktiges ordförande